

Andrzej Żaki, A. Grygorowicz, S. Dobrzański

Czorsztyn, pow. Nowy Targ

Informator Archeologiczny : badania 1, 319-320

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

C Z E R S K,
pow. Piaseczno

patrz wozeane średniowiecze

C Z O R S Z T Y N,
pow. Nowy Targ

Wojewódzki Konserwator Za-
bytków w Krakowie

Badania prowadził doc. dr Andrzej Zaki, brali udział:
dr inż.arch.A.Grygorowicz, mgr inż.arch.S.Dobrzański, finanso-
wał WKZ w Krakowie.

Prace naukowo-badawcze o charakterze konserwatorskim, były kontynuacją badań stacjonarnych prowadzonych, w rejonie przysze-
łego zalewu ozorsztyskiego, od 1965 r. Skończowały się one na górze zamkowej w Ozorsztynie i doprowadziły do istotnych -
niechybnie najpoważniejszych dotąd - rozpoznań elementów archi-
tektonicznych wszystkich okresów budowy zamku. W dużym stopniu
zawdzięczać to należy pomocy mgr inż.arch.Saby Dobrzańskiego.

W rejonie zamku górnego odsłonięto w murze średniowiecznym
otwór wiodący do zamku średniego (dolną partię ościeży stanowi
skała, natomiast górna wykonana jest z cegły barokowej). W prze-
ciwległym murze barokowym (zamek średni) odsłonięto niewielkie
okienko o obramowaniach z ciosów piaskowcowych, ze śladami
czterech krat.

W odkrywcę sondażowej w obrębie tzw. bastionu północnego
stwierdzono - wbrew dotychczasowym opiniom - istnienie pomiesz-
czenia o tynkowanych ścianach; bez otworów okiennych.

W baszcie z 1 ćwierci w. XVIII, wzniesionej przez J.Bar-
nowskiego odkryto dalsze relikty murów niewielkiej, późnośred-

niewiecznej bramy (barbakanu) zaś u wejścia do baszty znaleziono fragment nadproża z resztkami inskrypcji ... IVS BARANOWSKI AD 1635. Jest to sporadyczny wypadek potwierdzenia danych źródeł archiwalnych.

Na zewnątrz baszty, przy narożniku północnym, odkopano duży węzeł murów z różnych okresów rozbudowy zamku. Jedne z nich zamykają od północnego wschodu zamek średni, inne łączą się prawdopodobnie z murem obwodowym zamku dolnego od strony zachodniej.

W najbardziej wysuniętej ku wschodowi części zamku średniego rozpoznano parukondygnacyjną bramę oraz fragment muru o nieznanym przeznaczeniu.

W rejonie zamku dolnego przeprowadzono weryfikację północno-wschodniego odcinka muru obwodowego, przy obecnym wejściu. Rozpoznano pierwotny przebieg tego muru oraz pozostałości dawnego wejścia od strony wewnętrznej, tj. od dziedzińca, natrafiono na równoległe biegnący mur kamienny, najpewniej relikw budowań gospodarzy.

Obecne odkrycia przyniosły wiele istotnych elementów do poprawnego odczytania planu oraz faz przestrzennej rozbudowy zamku, wnosząc zarazem cały szereg poprawek do rekonstrukcji obiektu, która przeprowadzana była w latach 1953 - 1954.

D A N I E C, pow. Opole

Muzeum Śląska Opolskiego
w Opolu

Badania prowadziła mgr Lucyna Szadkowska, finansowało Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.